

**Par biedrības “Latvijas Mediju ētikas padome” Ētikas kodeksa
līdzšinējo piemērošanas praksi un Ētikas kodeksā nostiprināto
principu tvērumu**

Rīgā, 2022. gadā

1. Latvijas Mediju ētikas padomes mērķi un uzdevumi

Biedrība “Latvijas Mediju ētikas padome” (turpmāk arī – biedrība vai LMĒP) ir nevalstiskā organizācija, kas veicina ētisku mediju vides attīstību un mediju pašregulāciju. LMĒP regulē mediju darbību - aizsargājot vārda brīvību, sabiedrības tiesības uz drošu informatīvo telpu.

Biedrības pamatvērtības ir:

- vārda brīvība,
- informācijas un viedokļu daudzveidība,
- redakcionālā neatkarība,
- mediju uzticamība,
- autonomija,
- žurnālistu tiesības,
- godprātīgums (objektivitāte),
- cilvēktiesības, it īpaši bērnu un nepilngadīgo tiesības,
- vienlīdzība un diskriminācijas aizliegums,
- auditorijas izglītošana,
- mediju un auditorijas savstarpējā uzticēšanās.

Mediju saturam, pasniegtās informācijas kvalitātei ir cieša saikne ar sabiedrības kritisko domāšanu, kas ir svarīga prasme informācijas laikmetā, kad cilvēka ikdiena ir piesātināta ar dažāda veida informāciju - televīzijā, presē, radio, mediju interneta vietnēs un sociālajos medijos. LMĒP rūpējas, lai mediju nozares organizācijas un uzņēmumi piekrīt kopīgi izstrādātos ētikas kodeksos nostiprinātiem principiem, jo praktiski mediju darbs ētikas jomā notiek pēc pašregulācijas mehānismiem.

Mediju vide, kā jebkuras citas nozares darbība, nav pasargāta no kļūdām, LMĒP palīdz tās saskatīt un analizēt. Izglītot mediju profesionāļus un sabiedrību par ētikas jautājumiem. LMĒP iestājas par kvalitatīvas žurnālistikas un mediju darbības uzturēšanā Latvijā. LMĒP mērķis ir ne tikai izskatīt iesniegtās sūdzības un veikt atzinumus, bet arī izglītot mediju profesionāļus, komunikācijas nozares studentus un sabiedrību. LMĒP veic aktivitātes, lai jebkura satura radītājam būtu vieglāk analizēt savu darbu, kritiski paraudzīties uz radīto saturu un ētikas aspektiem tajā. Jautājumi par ētiku nav viennozīmīgi, interneta mediji ienes daudzas pārmaiņu mediju vidē un attiecībās ar auditoriju, tāpēc LMĒP seko jaunākajām tendencēm, izglīto mediju pratībā un veicina sabiedrības kritiskās domāšanas prasmes.

Digitalizācijas laikmetā, kad jaunākās paaudzes (“Z” paaudze un “mileniāļi”) lielu daļu informācijas iegūst no sociālajiem tīkliem nevis tradicionāliem medijiem, plaisa starp

medijiem un to lietotājiem arvien pieaug, tamdēļ uz mediju ētikas jautājumiem ir jāskatās plašāk. Tajā pat laikā pandēmijas, kara un dažādu krīžu laikā plašsaziņas mediji jau pierādījuši, ka ir neizvietojami un spēj pildīt unikālu funkciju - nepagurstoši sniegt un skaidrojot svarīgu informāciju, mobilizējot sabiedrību.

LMĒP izstrādātais Ētikas kodekss balstās uz tādiem principiem kā godprātība, cieņa, daudzveidība, faktu un viedokļu nošķirums, redakcijas satura, reklāmas nošķirums u.c. Padomes uzdevums ir noteikt un skaidrot ētikas kodeksu, kas definē profesionālās ētikas pamatprincipus. Kā arī, – uzraudzīt ētikas kodeksa ievērošanu.

Medija darbības pamatprincipi, kas uzskaitīti mediju ētikas kodeksā:

1. **Godprātība** (nav pieļaujama - nepatiesa, sagrozīta vai maldinoša informācija, pārspīlējumi, stereotipizācija un centieni tīši un aizklāti ietekmēt auditoriju.);
2. **Daudzveidība** (viedokļu dažādība);
3. Nav pieļaujama **diskriminācija un naida kurināšana;**
4. **Faktu un viedokļu nošķirums;**
5. **Redakcijas veidota satura un reklāmas nošķirums;**
6. **Objektivitāte** (pēc iespējas lielākas un dažādākas informācijas iegūšana un apstrāde);
7. **Faktu pārbaude;**
8. **Vizuālo un tekstuālo materiālu autentiskuma pārbaude;**
9. **Kritiska attieksme pret avotu;**
10. **Cieņa;**
11. **Saudzīga attieksme pret maz aizsargātām personām;**
12. **Piesardzība darbā ar nepilngadīgajiem;**
13. **Konfidencialitāte** (avota privātās dzīves neaizkaršana, iegūstot sensitīvu informāciju jeb mediji samēro sabiedrības intereses un konkrētai personai iespējamo kaitējumu);
14. **Autortiesību ievērošana;**
15. **Interesu konflikta atklāšana;**
16. **Caurskatāmība.**

Biedrības Ētikas kodekss pieejams šeit: http://site-775587.mozfiles.com/files/775587/Etikas_kodekss_20190227_pdf.pdf?1552826658

2. Analīze: Ētikas padomes sniegtie atzinumi laika periodā no 2019. gada līdz 2022. gada maijam

No 2019 - 2022. gada maijam biedrības Ētikas padome sniegusi **46 atzinumus**.

Iesniegtas **46 sūdzības**. **17** gadījumos ētikas pārkāpumi **ir konstatēti**. **29** gadījumos ētikas pārkāpumi **nav konstatēti**. Atsevišķos **gadījumos konstatētas Ētikas kodeksā nostiprināto principu pārkāpumu pazīmes**.

Sūdzības visbiežāk skar ētikas kodeksa punktu **4.1, kurā nostiprināts godprātības princips**. Biedrības Ētikas kodeksā tas saistīts ar nepatiesu, sagrozītu vai maldinošā formā pasniegtu informāciju, pārspīlējumiem, stereotipizāciju un centieniem ietekmēt auditoriju.

Pieaugot sociālo tīklu nozīmei mediju komunikācijā, skandaložu virsrakstu, video vai bilžu izmantošana ir daļa no “klikšķu biznesa”. LMĒP aicina medijus kritiski paskatīties, vai veidotais saturs ir objektīvs, pārbaudīt faktus. Šādu kļūdu pieļaušana auditorijai var likt apšaubīt ne tikai žurnālista godprātīgumu, bet arī visa publicētā materiāla satura objektivitāti un patiesumu.

Nākamais sūdzību iemesls ir **4.2. ētikas kodeksa punkts - daudzveidība**. Šis punkts attiecas arī uz objektivitāti, kas ir sabiedrības tiesības saņemt plašu informāciju un viedokļus no dažādiem avotiem. Medijiem, tostarp žurnālistiem, jāizsver dažādus viedokļus, pat ja tie šķiet personīgi nepieņemami.

Līdzvērtīgi daudz iesniegtajās sūdzībās parādās arī **4.7. panta pārkāpumi, kas ir cieņa**. Saudzīga attieksmi pret ikvienu cilvēku, bet jo īpaši – pret neaizsargātām personām.

Ceturtais populārākais sūdzību veids ir **4.4. punktu - faktu un viedokļu nošķīrums** – lai nepieļautu, ka auditorija žurnālistu viedokļus vai interpretāciju uztver kā faktus.

Daļa sūdzību ir saistītas ar privātās dzīves aizskārumu, **4.8. punktu – konfidencialitāte** un **4.6 punktu – informācijas iegūšana un izmantošana** – pavirši iegūta informācija var novest pie neprecīza vai kļūdaina satura. Divi iesniegumi ir par nepārbaudītas informācijas publicēšanu, kas attiecas uz Ētikas kodeksa **4.6.1. punktu – faktu pārbaude**. Šādos gadījumos LMĒP var uzlikt pienākumu atzīt savu kļūdu un publiskot Ētikas padomes lēmumu attiecīgajā plašsaziņas medijā. Faktoloģiskās kļūdas gadījumā plašsaziņas medijam ir pienākums pēc iespējas ātrāk publicēt kļūdas labojumu, vairāku kļūdu gadījumā – atsaukumu, un, vajadzības gadījumā, atvainošanos. **4.3. punktu – diskriminācijas un nauda kurināšanas aizliegums** - medijam jāspēj savu saturu pašregulēt tā, lai nepieļautu nauda runas, aicinājumu uz vardarbību vai konkrētas grupas diskrimināciju, **4.6.3. punktu – kritiska attieksme pret avotu**, **4.5. punktu – redakcijas**

veidota saturs un reklāmas nošķīrums, 4.9. punktu – autortiesību ievērošana, un 4.7.2. punktu – piesardzība darbā ar nepilngadīgajiem.

Ētikas pārkāpumi konstatēti 17 gadījumos.

Ētikas kodeksā nostiprinātais princips	Konstatēto pārkāpumu skaits
godprātība	7
daudzveidība	4
cieņa	4
faktu un viedokļu nošķīrums	3
informācijas iegūšana un izmantošana	3
faktu pārbaude	2
interesešu konflikta atklāšana	1
kritiska attieksme pret avotu	1
diskriminācija un naida kurināšanas aizliegums	1

Godprātības principu pārkāpumi konstatēti šādās lietās:

1. [Ētikas padomes 2019.gada 19.septembra atzinums Nr.2/2019 par SIA "All Media Latvia" 2019.gada 18.jūnija raidījuma "Bez Tabu" sižetu.](#)

LMĒP atzinumā norāda, ka sižeta saturā redzamas stereotipizācijas pazīmes, konkrētajā gadījumā sadzīviska strīda atainojumā nebija nepieciešamas iekļaut informāciju, kas saista ar personas profesiju. Veidojot saturu, žurnālistiem jāizvērtē, vai minētie fakti, piemēram, personas profesija, amats, vecums, dzimums vai kas cits, ir nozīmīga informācija konkrētā notikuma atainojumā.

2. [Ētikas padomes 2020.gada 16.janvāra atzinums Nr.3/2020 par nepatiesas informācijas izplatīšanu SIA "All Media Latvia" televīzijas programmas TV3 raidījuma "Nekā personīga" 2019.gada 22. decembra sižetā.](#)

Godprātības principi sevī iekļauj arī faktu pārbaudi un kļūdas gadījumos atvairināšanos it sevišķi, ja kļūdaini izplatītie fakti var ietekmēt medija materiāla saturisko nozīmi. Konkrētajā gadījumā notikusi nepatiesu ziņu atsaukšana, un medijs atbilstoši Ētikas

kodeksa 6.2. punktam novērsa pārkāpumu, tādā veidā veicinot ētiskas mediju prakses attīstību un kļūdas labošanas kā atbildīgas medija rīcības praksi. Žurnālistam caur savu darbību ir jākultivē pieklājības normas, tostarp atvainojoties faktoloģiskās kļūdas gadījumā.

3. [Ētikas padomes 2020.gada 18.jūnija atzinums Nr.11/2020 par cieņas, savstarpējās saskarsmes un godprātības principu neievērošanu.](#)

Uz godprātības principiem attiecās arī vispārinājumu patvaļīga un nepamatota izmantošana. Nav pieļaujama sagrozītas un nepatiesas informācijas norādīšana par intervijas veicēju, jo tādējādi var tikt maldināta medija auditorija, turklāt nav attaisnojama viedokļu nenošķiršana no faktiem.

4. [Ētikas padomes 2020.gada 28.septembra atzinums 15/2020 par sagrozītu un maldinošā formā pasniegtu informāciju.](#)

Šajā video nav ievērota godprātība, saturā redzami transformēti apgalvojumi, kas pasniegti pastiprinošā formā. Šī materiāla mērķis nav sniegt objektīvu un vispusīgu informāciju par tajā aplūkoto problemātiku, bet radīt apstiprinājumu video sižeta autoru pieņēmumiem. Šāda satura izveide un nodošana auditorijai aizskar mūsdienu mediju ekosistēmas aktuālo problemātiku - komunikācijas vides sarežģītību, kurā mediju satura veidotāji, arī netieši mediju vidē strādājošie (influenceri, interneta satura radītāji, neatkarīgi mediju satura veidotāji), nevēlas attiecināt mediju profesionālās ētikas nosacījumus uz jebkuru informācijas sagatavošanas subjektu, respektīvi, arī uz internetā publicēto saturu attiecas visi Ētikas kodeksa principi.

5. [Ētikas padomes 2021.gada 29.aprīļa atzinums 7/2021 par godprātības principa pārkāpumu saistībā ar nezinātnisku testu veikšanu sabiedrības intereses apmierināšanas nolūkā.](#)

Godprātības principi ļoti uzmanīgi ir jāievēro tieši pētnieciskās žurnālistikas materiālos, kas skar sensitīvus jautājumus. Nav pieļaujama nepatiesas, sagrozītas vai maldinošā formā pasniegtas informācijas, pārspilējuma, stereotipizācijas publiskošana un centieni tīši un aizklāti ietekmēt auditoriju. Žurnālistam ir kritiski jāizvērtē savas iespējas bez speciālām zināšanām īstenot zinātnisko pētniecību jautājumos, kuru zinātniskā izpēte ir komplicēta un tai jānotiek kvalificētu speciālistu vadībā. Tāpat arī ir stingri jāietur konsekvence datu vākšanas un analīzes laikā, bet secinājumu vispārināšanā ir jāievēro ētikas pamatprincipi, tai skaitā, nepieļaujot maldinošā formā pasniegtas informācijas, pārspilējumu publicēšanu. Ja šie pētījumi nav veikti ar pienācīgu rūpību, tas nodara lielāku kaitējumu žurnālistikas

kopējai kvalitātei, mazina uzticēšanos profesionāliem medijiem un zinātniekiem, nevis palielina sabiedrisko labumu.

6. [Ētikas padomes 2021.gada 27.maija atzinums 9/2021 par sagrozītas informācijas izplatīšanu.](#)

Godprātības principi ir saistīti ar nepamatotu jautājuma sensacionalizāciju. Tas nereti ir redzams tieši saturā, kas saistīts ar sensitīvu vai traģisku notikumu atspoguļošanu. Medijam pēc iespējas jāizvērtē dažādi iespējamie notikuma scenāriji, lai medija sagatavotais materiāls sabiedrībai radītu pēc iespējas objektīvu priekšstatu par dažādiem iespējamajiem notikuma scenārijiem. Gadījumā, ja medijs, sižetā pētot konkrētu jautājumu, attīstījis tikai vienu iespējamo scenāriju, jautājuma izpēte būtu jāturpina, pēc iespējas cenšoties noskaidrot arī citas notikuma versijas, kas veicinātu pilnvērtīgu sabiedrības izpratni par notikušajām iespējamām versijām, tādējādi izvairoties no nepamatotas vienas notikuma versijas sensacionalizācijas.

7. [Ētikas padomes 2022.gada 27.janvāra atzinums 5/2022 par godprātības principa neievērošanu.](#)

Arī šie godprātības principu pārkāpumi saistīti ar sensacionalizāciju, kas dažkārt vērojama tieši sensitīva rakstura satura izveidē. Gadījumos, kad aplūkojamais jautājums netieši saistāms ar personas nāvi, medijam jāpaļaujas tikai uz pārbaudītiem faktiem un īpaši piesardzīgu un padziļinātu informācijas avotu izpēti. Tikai gadījumos, kad informācijas publicēšanas brīdī ir konstatējami apstākļi, kas liecinātu, ka ir pamats to publicēt nekavējoties, piemēram, lai novērstu potenciālu tūlītēju kaitējumu vai draudus sabiedrības veselībai, informāciju var paspīlgtināt, lai pievērstu sabiedrības uzmanību. Šajā gadījumā sensacionāli sniegtā informācija nebija relevanta.

Daudzveidības principu pārkāpumi konstatēti šādās lietās:

1. [Ētikas padomes 2019.gada 19.septembra atzinums Nr.2/2019 par SIA "All Media Latvia" 2019.gada 18.jūnija raidījuma "Bez Tabu" sižetu.](#)

Bez šaubām medijam nav pienākums publicēt visu avotu pilnās atbildes, tomēr, medijam ir jānodrošina, lai sabiedrība saņemtu daudzveidīgu informāciju, šajā situācijā rakstveida atbilde nav publicēta tādā apjomā, lai auditorija saņemtu plašāku informāciju par visu pušu viedokli un rīcības motivāciju.

2. [Ētikas padomes 2021.gada 27.maija atzinums 8/2021 par Ētikas kodeksa 4.2. un 4.4. punkta pārkāpumu pazīmēm.](#)

Aplūkotajā rakstā bija vai nu jānosauc viedokļa autors, vai arī jānodrošina viedokļu daudzveidība rakstā, uzsverot dažādus pastāvošos viedokļus par attiecīgo ārstniecības metodi, tādējādi šeit tiek pārkāpti viedokļu daudzveidības principi. Mediju materiāli, kas saistīti ar ārstniecību, jāvērtē kā īpaši sensitīvi, pieļaujot šādas informācijas iespējamo ietekmi uz sabiedrības veselību.

3. [Ētikas padomes 2021. gada 31. augusta atzinums 15/2021 par nepatiesas informācijas un vienpusēja viedokļa atspoguļošanu.](#)

Medija uzdevums ir sniegt auditorijai pēc iespējas vispusīgu apstākļu novērtējumu, uzklusot visas iesaistītās puses, un objektīvi atspoguļojot visu pušu viedokli, tādā veidā nodrošinot pēc iespējas objektīvāku saturu. Pat gadījumā, ja visi aplūkotajā situācijā iesaistīto pušu apsvērumi nav pilnā apmērā atspoguļojami sagatavojamajā medija materiālā, medija uzdevums ir proaktīvi meklēt visu pušu viedokli.

4. [Ētikas padomes 2021.gada 30.novembra atzinums 16/2021 par faktu un viedokļa nošķiruma principa neievērošanu.](#)

Daudzveidības princips paredz medija pienākumu nodrošināt sabiedrības tiesības saņemt daudzveidīgu informāciju un viedokļus no dažādiem avotiem. Raksta virsrakstā tā tēma ir vispārināta, rakstā kopumā aplūkoti jautājumi attiecībā uz konkrēto uzņēmumu, tādējādi citu pušu viedokļa uzklusāšana būtu nepieciešama. Raksts, lai arī saukts par pētījumu, ir paviršs, citstarp izmantojot tādus jēdzienus kā “vispārināms fakts”, kas vienlaikus netiek pamatots ar pierādījumiem. Rakstā tiek virzīta emocionāla un tendencioza interese bez pienācīgi argumentēta pamatojuma.

Cienas principu pārkāpumi konstatēti šādās lietās:

1. [Ētikas padomes 2020.gada 27.februāra atzinums Nr.4/2020 par cienas apliecināšanu saskarsmē ar iesaistītajām pusēm.](#)

Veidojot saturu, medijam ir jānodrošina komunikācija ar visām iesaistītajām pusēm (medija materiālā minētām personām) un jāsniedz argumentēta atbilde par to, kamdēļ viedoklis vai komentārs netiks pieņemts un publicēts. Atbildes nesniegšana ir pretrunā Ētikas kodeksa 4.7. punktā nostiprinātajam principam, ka plašsaziņas medijs atzīst un ciena ikviena cilvēka unikālo vērtību, un apliecina to saskarsmē. Medijiem ir jāvelta īpaša uzmanība saskarsmei ar mediju materiālos aplūkotām pusēm. Ja sižetā vai publikācijā ir iesaistītas vairākas

pusēs, tas rada iespējamību, ka iesaistītajām pusēm ir vēlme paust arī savu, iespējams, atšķirīgu viedokli un pat gadījumā, ja medijs npublicētu sniegto viedokli, komentāra sniedzējam pēc iespējas jāsaņem medija vērtējums par viedokļa vai komentāra neatspoguļošanas pamatojumu. Žurnālista personīgais viedoklis nevar ietekmēt konkrētu viedokļu neiekļaušanu publicētajā saturā.

2. [Ētikas padomes 2020.gada 28.maija atzinums Nr.10/2020 par neētisku medija rīcību attiecībā uz lūgumu izņemt informāciju.](#)

Konkrētajā situācijā iespējama ne tikai neatbilstība cieņas principiem, bet arī noziedzīga nodarījuma izdarīšana un pārkāpumi personas datu apstrādē, te identificējama problēma, ka atsevišķi mediji, kuri darbojas internetā, uz sevi neattiecinā normatīvajos aktos noteiktos mediju darbības principus.

3. [Ētikas padomes 2020.gada 18.jūnija atzinums Nr.11/2020 par cieņas, savstarpējās saskarsmes un godprātības principu neievērošanu.](#)

Cieņas principi attiecas arī uz konkrētiem vēršiem apvainojumiem, kas neatbilst elementāriem morāles un mediju kultūras līmenim, tāpēc nav pieņemami un pieļaujami žurnālistikas praksē.

4. [Ētikas padomes 2022.gada 27.janvāra atzinums 4/2022 par iespējamu cieņas principa neievērošanu.](#)

Cieņas princips paredz, ka medijam, saņemot lūgumu, savstarpējā saskarsmē pēc iespējas jāapliecina cieņa, kas aplūkotajā situācijā nozīmētu sniegt atbildi uz iesniegumu. Pat gadījumā, ja medijs aplūkotajā gadījumā nesaskata iesniegumā norādītos ētikas vai normatīvo aktu pārkāpumus. Īpaša vērība jāpievērš tiem gadījumiem, kad medija auditorija atkārtoti lūdz sniegt vērtējumu par kāda konkrēta medija materiāla atbilstību normatīvo aktu vai ētikas normu prasībām.

Faktu un viedokļu nošķiruma principu pārkāpumi konstatēti šādās lietās:

1. [Ētikas padomes 2020.gada 26.marta atzinums Nr.6/2020 par nepilnīgu faktu un viedokļu, iespējams apmaksāta satura nošķiršanu.](#)

Rakstā novērtējumi viedokļu un faktu nošķirumu pārkāpumi. Bez šaubām jebkurai personai, tai skaitā žurnālistam, ir tiesības brīvi paust savu viedokli, tomēr medijam ir pienākums skaidri nošķirt žurnālistu viedokļus no to veiktas analītiskas žurnālistikas.

Sagatavotais materiāls vedina domāt, ka rakstam ir pētniecisks raksturs, tomēr tā saturs liecina, ka aplūkotais medija materiāls ir autora viedokļa raksts, kas pamatots un secinājumi interpretēti, atsaucoties uz dažādiem autora viedokli apliecinājošiem avotiem.

2. [Ētikas padomes 2021.gada 27.maija atzinums 8/2021 par Ētikas kodeksa 4.2. un 4.4. punkta pārkāpumu pazīmēm.](#)

Šādos gadījumos ir jāizvēlas vai nu analītiska jautājuma izpēte, nodrošinot viedokļu daudzveidību, izmantojot dažādus ar jautājumu saistītus viedokļus no dažādiem avotiem, vai arī, viedokļa raksta gadījumā, jānodrošina pilnvērtīga informācija par viedokļa autoru. Medija uzdevums ir sekmēt sabiedrības tiesības saņemt daudzveidīgu informāciju un viedokļus no dažādiem avotiem, bet tajos gadījumos, kad publicēts žurnālista viedoklis, tas skaidri jānošķir no faktiem.

3. [Ētikas padomes 2021.gada 30.novembra atzinums 16/2021 par faktu un viedokļa nošķiruma principa neievērošanu.](#)

Ētikas padomes secina, ka raksta sagatavošanā nav prasīts citu pušu viedoklis. Ja rakstā ir atspoguļots tikai vienas puses viedoklis, to ir jāpozicionē kā viedokļa rakstu, norādot tā autoru, pretējā gadījumā saturā redzami faktu un viedokļu nošķiruma principu pārkāpumi.

Informācijas iegūšanas un izmantošanas principu pārkāpumi konstatēti šādās lietās:

1. [Ētikas padomes 2019.gada 19.septembra atzinums Nr.2/2019 par SIA "All Media Latvia" 2019.gada 18.jūnija raidījuma "Bez Tabu" sižetu.](#)

Konkrētā sižetā tika iekļauts policijas darbinieka viedoklis par iespējamu abu iesaistīto pušu atbildību konkrētajā konfliktsituācijā, tomēr sižetā ir vērojams kritikas trūkums attiecībā pret informācijas avota sniegto viedokli. Žurnālistam ir jāspēj izvērtēt pušu sniegtā viedokļa objektivitāti, it sevišķi ņemot vērā iespējamo informācijas avota ieinteresētību un interešu konfliktus.

2. [Ētikas padomes 2021. gada 31. augusta atzinums 15/2021 par nepatiesas informācijas un vienpusēja viedokļa atspoguļošanu.](#)

Medija pienākumu veidot pēc iespējas objektīvu medija materiālu, uzklusot aplūkojamajā jautājumā iesaistīto personu viedokli pat gadījumā, ja šāds viedoklis šķiet personiski nepieņemams. Ētikas padome vērs uzmanību, ka rakstā secinājumi izdarīti, ņemot vērā tikai citu personu viedokli, bet ne uzklusot pašu iesniedzēju.

3. [Ētikas padomes 2022.gada 27.janvāra atzinums 5/2022 par godprātības principa neievērošanu.](#)

Šajā situācijā vērojami Informācijas iegūšanas un izmantošanas principu pārkāpumi, jo situācijas fakti mainās, šādos gadījumos medijam jānodrošina, ka patiesībai neatbilstoša informācija tiek atsaukta, piemēram, papildinot rakstu vai sasaistot to ar jaunāku publikāciju, no kuras nepārprotami izriet, ka iepriekš izplatītā informācija izrādījās nepatiesa.

Faktu pārbaudes pārkāpumi konstatēti šādās lietās:

1. [Ētikas padomes 2020.gada 10.decembra atzinums 20/2020 par nepārbaudītas informācijas izplatīšanu.](#)

Mediju pienākums ir atspoguļot patiesu informāciju, turklāt nav pieļaujama un ir novēršama nepatiesas, sagrozītas vai maldinošā formā pasniegtas informācijas izplatīšana. Medijs nav veicis pietiekamu pārbaudi par raidījumā izplatītās informācijas atbilstību faktiem, tādējādi, iespējams, kaitējot cita medija reputācijai. Medijam faktoloģiskās kļūdas gadījumā ir pienākums pēc iespējas ātrāk publiskot kļūdas labojumu.

2. [Ētikas padomes 2021.gada 30.novembra atzinums 16/2021 par faktu un viedokļa nošķiruma principa neievērošanu.](#)

Rakstā nav iekļauti pausto apgalvojumu pamatojoši avoti, dokumenti, vai citi pierādījumi, tādējādi konstatēti faktu pārbaudes pārkāpumi.

Interesešu konflikta principu pārkāpumi konstatēti šādās lietās:

1. [Ētikas padomes 2019.gada 17.oktobra atzinums Nr.3/2019 par AS "DELFI" rakstu "Rasisms un savējo piekaušana - Latvijas regbija ēnas puses".](#)

Lai gan rakstā norādītie fakti atbilst patiesībai, tajā ir saskatāma interesešu konflikta problemātika. Interesešu konflikts iekļauj gan reālus interesešu konfliktus, gan tikai iespējamus vai šķietamus interesešu konfliktus. Medija mērķis ir nodrošināt sabiedrības uzticību publiskotajai informācijai gadījumā, ja varētu rasties bažas par konkrēta medija materiāla objektivitāti.

Kritiskas attieksmes pret avotu principu pārkāpumi konstatēti šādās lietās:

1. [Ētikas padomes 2019.gada 19.septembra atzinums Nr.2/2019 par SIA "All Media Latvia" 2019.gada 18.jūnija raidījuma "Bez Tabu" sižetu.](#)

Informācijas iegūšanas principa realizēšana ietver medija pienākumu kritiski izvērtēt iegūto informāciju, it sevišķi ņemot vērā iespējamo informācijas avota ieinteresētību un interešu konfliktus. Iegūstot informāciju, tā ir kritiski jāizvērtē, ņemot vērā informācijas avota profesionālo, finansiālo vai citu ieinteresētību.

Diskriminācijas un naida kurināšanas aizlieguma pārkāpumi konstatēti šādās lietās:

1. [Ētikas padomes 2020.gada 26.marta atzinums Nr.7/2020 par naida kurināšanu un konkrētas cilvēku grupas diskrimināciju.](#)

Protams, ikvienam indivīdam, tai skaitā žurnālistam, ir tiesības uz izteiksmes brīvību, bet tas izslēdz iespēju izteikt diskriminējošu, pārspīlētu un nesaticību raisošu viedokli, un ir pretrunā ar cilvēku vienlīdzības un diskriminācijas aizlieguma principiem. Ikvienam medijam savā darbā, lai arī aplūkojot pretrunīgus jautājumus un uz klausot dažādus viedokļus, vienmēr ir jāciena ikviena cilvēka unikālā vērtība un nav pieļaujama apzināta neiecietības veicināšana.